

YARGITAY DA YARGIYA AÇILMALI

Bir hukuk devletinde en hassas kurum Yargı’dır. Yargı’nın adil, yansız ve vicdanları rahatlatan kararlar vermesi kamu düzenini koruduğu gibi vatandaşların Devlet’e olan güven ve bağlılıklarını artırır. Yargı’nın bu nitelikten uzaklaşması ise o ülkenin sosyal bunalıma doğru geri sayım sürecine girdiğinin belirtisidir.

YARGININ YANSIZLIĞI

Adaletin güçlü olmasının birinci şartı adalet dağıtanların tarafsızlıklarıdır. Yargıçların siyasal görüş ve tercihlerinin olması doğaldır ancak yargıçlar, siyasal düşüncelerinin etkisiyle karar veremezler, vermemelidirler.

Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’nde, yargıçlarımızın büyük çoğunluğu tam bir dürüstlük ve tarafsızlık içinde bu yargılama etiğine uygun davranırlar; siyasal tercihlerini kararlarına yansıtamazlar. Hukuk kurallarını, sevdikleri ve sevmedikleri kişilere eşit uygulamalar ve vicdanlarına göre karar verirler.

Ancak her topluluktan olduğu gibi yargıçların içinden de güç ve yetkinin dejenere ettiği kişiler çıkabilmektedir. Bu kişiler, ellerindeki yargı gücünü kimi zaman maddi menfaatlerine, kimi zaman ideolojik hedeflerine araç olarak kullanabilmektedirler. Nitekim son zamanlarda basın organlarında ardı ardına çıkan haberler, her meslek grubunda olabileceği gibi yargı mensuplarının içinden de suç işleyen ve elindeki yetkiyi kişisel çıkarları için kullanan kişilerin çıkabileceğini açıkça göstermektedir. Bu haberlerden bazıları şöyledir.

- “Yargıtay Hakimi Seks Villasında Yakalandı” (Hürriyet Gazetesi, 06.02. 2007)
- “Yargıtay Hakimi Fuhuştan Tutuklandı” (Haber7.com, 06.07.2007)
- “Hakim ve Savcıya Seks Partisi” (İnternet haber.com, 13.07.2007)
- “Çetenin Hakimi Seks Partisinde” (Hürriyet Gazetesi, 14 Temmuz 2007)
- “Yargıda Neler Oluyor Neler?” (Hürriyet Gazetesi, 16.07.2007)
- “Yargıda Temiz Eller Operasyonu Şart” (Zaman Gazetesi, 23.07.2007)
- “Tuz Kokarsa Ne Yapmalı?” (Radikal Gazetesi, 06.12.2006)
- “Ataköy’deki Eve Acil Kız Yollayın” (Star Gazetesi, 17.07.2007)
- “Yargıtay Evi’ni Çeteci İşletmiş!!!” (Hürriyet Gazetesi, 15.07.2007)
- “Vaniköy’deki baskın öncesinde yapılan dinlemeler çete üyelerinin hâkim, savcı ve polislerle ilişkisini ortaya koydu. Dinlemelere, bir hâkim, üç savcı ve sekiz polis takıldı.” (haber7.com, 26 Temmuz 2007)

Bu olumsuz örneklerle bakarak Yargı’yı tamamen çürümüş gibi gösteren yorumlar yapmak yanlış olacağı gibi, yargıçlık mesleğine yakışmayan davranışları yok sayıp örtmeye çalışmak da hatalı olacaktır.

Doğru olan, bu tür hatalı davranışları, iyi niyetli ve hukuki bir anlayışla ortaya koymak, bunların tekrarlanmasını engellemek, böylece Türk Yargısı’nın daha iyi bir seviyeye gelmesini sağlamaktır. Bunun için yapılması gereken, yargı mensuplarına da yargının yolunun açılması ve suç işleyen kişinin makamı gözetilmeden gereken hukuki tedbirlerin alınmasıdır.

BAV DAVASI’NDA NEDEN SÜREKLİ GARİPLİKLER OLUYOR?

Bilim Araştırma Vakfı Davası hukuk ihlallerinin yoğun olarak yaşandığı davalardan biridir. BAV Camiası’nın kültürel çalışmalarını kendi ideolojik hedefleri için tehlikeli gören ve “Komünist Derin Devlet Çetesi” olarak isimlendirilebilecek, devletin içine sızmış bir sol yapılanma, özellikle kendi ideolojisine yakın gördüğü yargıçları provokatif yalanlarla ajite edip yönlendirerek BAV Davası’nda hukuk dışına çıkmaya zorlamaktadır.

Bu yargıçlar “Komünist Derin Devlet Çetesi” tarafından yapılan telkinlere itibar ettikleri takdirde, ellerindeki yargılama yetkisini bir ideolojik hesaplama aracına dönüştürmeye yönelmekte, tarafsızlıklarını gitgide kaybetmekte, adalet ve hukuktan ayrılma eğilimleri göstermektedirler. Böyle bir durumda ortaya ciddi usul hataları ve yasa ihlalleri çıkması kaçınılmazdır. Nitekim bu telkinlerin etkisi altında hareket eden yargıçlar BAV Davası’ndan çekilmelerini kaçınılmaz kılacak yargılama hataları yapmaya başlamaktadırlar.

BU GİBİ OLAYLAR YAŞANMAMALIDIR

BAV davası usule aykırı işlemlerden kaynaklanan tartışmalar nedeniyle yargı aşamasında gereksiz yere zaman kaybetmiştir. Temyiz aşamasında da aynı provokasyonlar, aynı ideolojik husumetler ve aynı manzaralar ne yazık ki tekrar yaşanmaktadır. Bunlardan birkaç tanesini saymak gerekirse;

BASINA SIZDIRMA: Temyiz incelemesini yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesi üyeleri aralarındaki müzakereleri veya oluşturdıkları karar taslağını basına sızdırmışlardır. Karar metni 22 Mayıs 2007 tarihinde yazılıp imzalanarak taraflara teslim edildiği halde, bunun içeriği 18-21 Mayıs tarihleri boyunca basında yer almıştır. Bu uygulama yanlıştır, hukuka aykırıdır. Daire üyeleri dosyada verecekleri kararı daha önce müzakere etmiş olsalar bile bunun içeriğinin basına verilmesi Yargıtay Kanunu’nun 39. maddesine aykırıdır. Bunun yasadışı olduğunu herkesten daha iyi bilen deneyimli yargıçların böyle bir davranış biçimini seçmiş olmalarının elbette bir nedeni vardır. Bu neden araştırılarak bulunmalı ve bunun tekerrürünü engelleyecek tedbirler alınmalıdır.

İSNAT ÜRETME: Yargıtay 8. Ceza Dairesi üyeleri dosyada iması bile bulunmayan isnatlar üretmişlerdir. Örneğin dava dosyasının hiçbir yerinde bulunmayan, hatta polis senaryolarında bile yer almayan “yaşı küçük kızları alıkoyup kameraya çekerek şantaj yaptılar” gibi hayal ürünü bir iddiayı karar metnine yerleştirmişlerdir. Böyle bir şantaj da, kameraya çekme de, alıkoyma da yoktur, olmamıştır. Dosyada buna dair değil bir kanıt, iddia bile yoktur. Peki o zaman dosyada bulunmayan bir iddia Yargıtay ilamına nasıl ve neden girebilmiştir? Bu sorunun cevabını bulmak ve böyle olayların tekerrürünü engelleyecek önlemleri almak gerekir.

KARARI GÖRMEZDEN GELME: Yargıtay 8. Ceza Dairesi sanıkların lehine olan delillerin bahsini dahi geçirmemiştir. Örneğin BAV Davası’nda zaman aşımına girmeyen kişiler hakkında verilen ve esasen tüm BAV Davası yargılananlarına yönelik olan (kesinleşmiş) beraat kararından hiç söz etmemiştir. Daire “burada suç vardır” iddiasını ortaya atarken “burada suç yoktur” tespitinde bulunmuş olan bir mahkeme kararından bahsetmemesi dikkat çekicidir.

MAHKEMEYE TAHAKKÜM: Yargıtay 8. Ceza Dairesi kendisini yerel mahkemenin yerine koymuştur. Yargıtay’ın görevi hukuksal denetim yapmak, doğru kararları onamak, hatalı kararları BOZMAK’tır. “Bozmak” başka şeydir, “karar vermek” başka şeydir. Yargıtay’ın yerel mahkemenin yerine geçerek kararı yeniden inşa etme yetkisi yoktur. Bu yetki sadece yerel mahkemeye aittir. Oysa ki BAV Davası ile ilgili ilama bakıldığında Yargıtay 8. Ceza

Dairesi’nin delilleri ve olguları ele alıp “anlaşılmıştır”, “ispatlanmıştır” gibi ifadelerle bunları yorumladığı, bunların ardından da hukuksal nitelemeyi tamamlayarak yerel mahkemeye yapacak hiçbir şey bırakmayacak bir metin oluşturmaya çalıştığı görülmektedir. 8. Ceza Dairesi yargıçlarının imzaladıkları ilamda adeta “Al bu kararımızı aynen yaz bize geri gönder” denmektedir. Delillerle, tanıklarla birebir temas eden yerel mahkemenin iradesini bu derece ipotek altına almak istemenin nedeni nedir? Bu neden araştırılıp bulunmalı yeniden yaşanmasını engelleyecek tedbirler alınmalıdır.

AJİTASYON: Yargıtay 8. Ceza Dairesi’nin BAV Davası’na ait ilamında diğer ilamlarda rastlanmayan bir üslup ve terminoloji vardır. Karar metninde “intikam almak... gözdağı vermek... farklı cinsel anlayış... küçük çocukları katmak...” gibi hukuksal değeri bulunmayan ama kamuoyunu ve ilk derece mahkemesini ajite edici niteliğe sahip olan provokatif deyimler çokça yer almaktadır. Bu ifadelerin üslubu da içeriği de yanlıştır. Bu metni kaleme alan kişiyi böyle farklı davranmaya iten sebeplerin neler olduğu mutlaka bulunmalıdır.

ÇELİŞKİ: Kendi üyelerini yargılarken mahkeme kararıyla dinlenmiş telefon konuşmalarını bile “Mahkeme kararı şu kişi için alındığından karşıındaki kişi aleyhinde kullanılamaz” gibi bir yorumla yargılama dışı bırakarak meslektaşlarını beraat ettiren Yargıtay, sıra BAV Davası’na gelince avukat huzurunda imzalanmadığı için yasa gereği hiçbir şart altında delil değeri bulunmayan polis tutanaklarını, ilamına tek dayanak yapmıştır. Aynı kuralların Yargıtay üyelerine farklı, BAV üyelerine farklı uygulanması elbette bir çelişkidir.

SAVUNMA’YI YANILTMA: BAV Davası yargılananları bu garip gelişmeler karşısında Yargıtay 8. Ceza Dairesi’nin bazı üyeleri hakkında reddi hakim taleplerinde bulunmuşlardır. Ama bundan sonraki gelişmeler daha garip hale gelmiştir: Kanun gereği Daire önce bu reddi hakim taleplerini karara bağlaması gerektiği halde sanki dosyada bu red talepleri hiç yokmuş gibi ilamı yazıp tamamlamıştır. Reddi hakim taleplerini cevapsız bırakmış ve dosyayı da aynı gün alelacele yerel mahkemeye geri göndermiştir. Yerel mahkeme, mesleğe yeni başlamış hakim adaylarının bile çok iyi bildiği bu usul hatası karşısında dosyayı Yargıtay’a geri göndermek zorunda kalmıştır. Bu aşamada da Savunma’dan bilgi gizlemeler ve kasten yanlış bilgi vermeler başlamıştır. Yargılama şeffaf bir süreçtir. “Türk Milleti adına” karar verenlerin Türk Milleti’nden ve özellikle de yargıladıkları kişilerden yargısal işlemleri gizleme hakları yoktur. Usule aykırı olduğunda şüphe bulunmayan bu gibi uygulamaların nasıl yapılabildiği araştırılmalıdır.

ÇÖZÜM

Yargıtay Başkanı Sayın Osman Arslan’ın 2006-2007 Adli Yıl Açılış Konuşması’ndaki şu sözleri, olması gerekeni çok veciz bir şekilde özetlemiştir:

“Hakimlerin dürüst olması yeterli değildir. Hakim aynı zamanda dürüst görüntü vermek zorundadır. Dürüst görüntü sergilemeyen hakimın kamuoyunun tartışmasına açık olduğu unutulmamalıdır. Dürüst görüntü vermek, dürüstlüğün ve tarafsızlığın gerektirdiği biçimde davranmak demektir.”

Sayın Osman Arslan’ın yine aynı konuşmasında yer alan şu sözleri de konumuz açısından aydınlatıcıdır:

“Hakimler taraflardan birine sempati veya antipati duymamalıdır. Taraflardan birine sevgi veya düşmanlık besleyen hakim adalet dağıtamaz. Hakimler, insaflı, ölçülü ve duygusallıktan uzak olmalıdır. Adaletle duygusallık bağdaştırılamaz. Adalet dağıtanlar adalet dağıtırken siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve etnik ayırım yapmaksızın yargılama yapmalıdır. Hakimler de insandır ve toplumun içinde yaşamaktadır. Hakimlerin bu nedenle siyasal görüş ve tercihlerinin olması doğaldır. Ancak hakimler siyasal düşüncelerinin etkisiyle karar veremezler ve siyasal düşüncelerini kararlarına yansıtamazlar. Hakimlerin siyasallaşması, siyasallaştırılmak istenmesi ve siyasete konu yapılması yanlıştır.”

Sayın Osman Arslan’ın bu değerli tesbit, öneri ve görüşlerinin yaşama geçirilmesi, hem Türk yargıçlarını, hem Türk Yargısı’nı, hem hukuk devleti anlayışını, hem de vatandaşlarımızın Devletine olan bağlılığını ve sevgisini güçlendirecektir.

Ama bu nasıl gerçekleştirilecektir?

Bunun önündeki en büyük engel, yargıçlara yasalarla verilmemiş olan **yargı dokunulmazlığını** içlerinden bazılarının içtihatlarla ve meslektaş dayanışmasıyla oluşturmuş olmalarıdır. Ne Anayasa’da ne de yasalarda Yargıtay hakimlerine tazminat davası açılmayacağını belirten hiçbir hüküm bulunmadığı halde Yargıtay hakimleri kendi kendilerine **“Bize tazminat davası açılmaz”** diye içtihat etmişlerdir.

Hakimlerin ceza soruşturmaları ise neredeyse tamamen **formalitelere** ibarettir. Normal yargıçların soruşturmaları Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’ndeki meslektaşlarınca, Yargıtay hakimlerinin soruşturmaları da Yargıtay’daki meslektaşlarınca onaysız bırakılarak engellenmektedir. Buna karşı itirazlardan da bugüne kadar sonuç alabilen yoktur. Kamuoyu baskısının varlığı gibi çok özel durumlarda soruşturma açılrsa bile bunların pek azı davaya dönüşmekte, davaların hemen hepsi de “Şu kanıt hukuka aykırı, bu kanıt şaibeli” gibi gerekçelerle beraatle bitmektedir.

Nitekim hukukun uygulanışındaki bu gevşeklik art niyetli bazı yargı mensuplarının suç işlemelerinin önündeki hukuki engeli kaldırmış ve bu durum 16 Ağustos 2004 Aksiyon Dergisi’nin **“Hakimler Nereye Koşuyor”** başlıklı haberine şu şekilde yansımıştır:

“Daha önce “siyasallaşma” tartışmaları ile ağır yara alan yargı, şimdi de mahkemeler ve Yargıtay’daki dava dosyalarına yapılan müdahale iddialarıyla çalkalanıyor. Tam sekiz Yargıtay üyesi, 32 hakim ve savcı ile çok sayıda avukat ve işadamını kapsayan Türk yargı tarihinin en büyük soruşturmasından sonra, yargıdaki temizlik hareketi bitti mi? ...”

Yargıçlık güvencesinin, dava ve şikayet hakkının suistimaline karşı bazı önlemlerin alınmasını gerektirdiği doğrudur. Ama bu önlemlerin **“Hakimlere yargı dokunulmazlığı sağlama”** boyutunda uygulanması, hem bir yandan hakimlerin **aklanma haklarını** ellerinden almakta, hem ideolojik veya maddi menfaate dayalı **suistimalleri** teşvik etmekte, hem de böyle olaylar nedeniyle Yargı’ya olan **güveni zedelemektedir**.

Kuvvet komutanları, başbakanlar, bakanlar, meclis başkanları yargı önünde sorumluluk taşıırken ve yerine göre ağır hapis cezaları alırken, yargıçların böyle bir sorumluluğunun olmaması anlaşılabilir değildir. Bu çizgideki uygulamalar hepimiz için büyük önem taşıyan yargıya yönelik saygı uyandıran bir uygulama da değildir.

Kamuoyunun bilgilerine saygıyla sunulur.

TARKAN YAVAŞ

Milli Değerleri Koruma Vakfı Başkanı

SEDAT ALTAN

Bilim Araştırma Vakfı Başkanı